

OBSAH

Předmluvy k 2. vydání	7
1 Epidemiologie gliomů podle dat Národního onkologického registru	14
1.1 Zdroje epidemiologických dat	14
1.2 Identifikace typů zhoubných novotvarů mozku v datech NOR	15
1.3 Epidemiologie zhoubných novotvarů mozku	15
1.4 Predikce vývoje epidemiologie zhoubných novotvarů mozku	20
1.5 Hodnocení výsledků léčby na populační úrovni – přežití pacientů	21
2 Nádorové mikroprostředí glioblastomu	24
2.1 Interakce buněk v mikroprostředí glioblastomu a jejich patogenetický význam	26
2.2 Sekretomy a extracelulární vezikuly v mikroprostředí glioblastomu	27
2.3 Acidifikace a hypoxie v mikroprostředí glioblastomu	28
2.4 Heterogenita mikroprostředí glioblastomu	30
2.5 Možný význam nádorového mikroprostředí pro diagnostiku a léčbu glioblastomu	31
2.6 Shrnutí pro praxi	32
3 Klasifikace gliomů a jejich integrovaná diagnostika	34
3.1 Principy současné klasifikace difuzních gliomů	34
3.2 Molekulárně genetické vyšetření gliomů	37
3.3 Histologický grading gliomů	40
3.4 Základní charakteristiky nozologických jednotek difuzních gliomů	41
3.5 Další směr vývoje diagnostiky a klasifikace gliomů	48
4 Nekódující ribonukleové kyseliny a jejich využití v diagnostice gliomů	50
4.1 Krátké nekódující ribonukleové kyseliny	51
4.2 Dlouhé nekódující ribonukleové kyseliny	60
4.3 Shrnutí pro praxi	65
5 Zobrazovací metody v diagnostice primárních mozkových maligních tumorů	68
5.1 Výpočetní tomografie	69
5.2 Magnetická rezonance	72
5.3 Shrnutí pro praxi	79
6 Pokročilé techniky magnetické rezonance při zobrazení tumorů mozku	81
6.1 Difuzní zobrazení magnetickou rezonancí – princip a praktické využití traktografie	81
6.2 Perfuzní zobrazení mozku	84
6.3 Funkční magnetická rezonance	86
6.4 Shrnutí pro praxi	88
7 Magnetická rezonanční spektroskopie v zobrazování gliomů	91
7.1 Metabolické změny gliomů	93
7.2 Klinické indikace spektroskopie v neuroonkologii	95
7.3 Shrnutí pro praxi	98

8	Moderní vyšetřovací metody v oblasti nukleární medicíny	101
8.1	Radiofarmaka používaná u gliomů	102
8.2	Shrnutí pro praxi.	110
9	Aktuální neurochirurgické postupy u low-grade gliomů	112
9.1	Problematika klinických studií a reálná praxe.	112
9.2	Chirurgické přístupy v neuroonkologii.	114
9.3	Shrnutí pro praxi.	120
10	Úloha neurochirurgie v léčbě high-grade gliomů.	121
10.1	Operační výkony u high-grade gliomů	122
10.2	Intraoperační metody umožňující bezpečnou maximální resekci	125
10.3	Awake kraniotomie	131
10.4	Lokální terapie high-grade gliomů aplikovaná v průběhu operačního výkonu	132
10.5	Operační léčba recidiv high-grade gliomů	133
10.6	Komplikace operačních výkonů	134
10.7	Shrnutí pro praxi.	136
11	Přínos chemoradioterapie v léčbě high-grade gliomů	138
11.1	Východiska aktuální léčby high-grade gliomů	139
11.2	Konkomitantní chemoradioterapie	141
11.3	Radioterapie	142
11.4	Adjuvantní léčba u starších pacientů	146
11.5	Shrnutí pro praxi.	147
12	Kontroverze při současné radioterapii high-grade gliomů.	150
12.1	Kontroverze v předpisu dávky záření	151
12.2	Kontroverze ve stanovení cílových objemů	152
12.3	Další kontroverze v radioterapii glioblastomu	156
12.4	Shrnutí pro praxi.	157
13	Stereotaktická radioterapie a radiochirurgie v léčbě recidivujících high-grade gliomů	160
13.1	Stereotaktická radioterapie a radiochirurgie – základní charakteristika	161
13.2	Reiradiace rekurentních high-grade gliomů	164
13.3	Shrnutí pro praxi.	168
14	Optune – nová cesta v léčbě glioblastomu	170
14.1	Medicínské využití střídavého elektrického proudu	170
14.2	Mechanismus účinku a Optune systém	171
14.3	Aplikace Optune u pacientů s glioblastoma multiforme	172
14.4	Kontraindikace léčby Optune.	175
14.5	Léčba Optune v ostatních indikacích	175
14.6	Léčba Optune a úhradové mechanismy.	175
15	Postavení chemoterapie v léčbě gliomů.	177
15.1	High-grade gliomy	177
15.2	Low-grade gliomy	182
15.3	Shrnutí pro praxi.	186

16	Kontroverze v adjuvantní léčbě low-grade gliomů	190
16.1	Optimální čas zahájení pooperační léčby – radioterapie a chemoterapie	190
16.2	Chemoterapie a její kontroverze v léčbě „high-risk“ low-grade gliomů	191
16.3	Nejlepší chemoterapeutický režim – PCV nebo temozolomid	193
16.4	Molekulární prognostické a prediktivní markery u low-grade gliomů	193
16.5	Studie s LGG a problematické srovnání jejich výsledků	195
16.6	Shrnutí pro praxi	197
17	Klinický výzkum a moderní léčba u gliomů	199
17.1	Cílená léčba	199
17.2	Imunoterapie	201
17.3	Optune (NovoTTF-100A)	204
17.4	Shrnutí pro praxi	205
18	Kortikoterapie u nádorů centrálního nervového systému	208
18.1	Patofyziologie účinku kortikosteroidů v mozkové tkáni	209
18.2	Indikace kortikoterapie u nádorů mozku	210
18.3	Vedlejší účinky kortikoterapie a kortikosteroidní toxicita	211
18.4	Prediktory toxicity léčby	212
18.5	Kortikoterapie v neuroonkologii	213
18.6	Shrnutí pro praxi	215
19	Diagnostika a léčba epilepsie u nádorů mozku	218
19.1	První epileptický záchvat	218
19.2	Akutní symptomatické záchvaty	218
19.3	Epilepsie	221
19.4	Klasifikace epileptických záchvatů	221
19.5	Klasifikace epilepsií	224
19.6	Epileptický status	224
19.7	Diagnostika epilepsie	225
19.8	Léčba epilepsie	226
19.9	Epilepsie a gliomy	235
19.10	Shrnutí pro praxi	236
20	Psychologické aspekty nádorového onemocnění mozku	238
20.1	Klinicko-psychologický obraz nádorových onemocnění mozku	238
20.2	Možnosti psychodiagnostiky při nádorových onemocněních mozku	241
20.3	Možnosti a limity psychologických intervencí a rehabilitace u pacientů s nádorovým onemocněním mozku	242
20.4	Kvalita života s nádorovým onemocněním mozku	244
20.5	Shrnutí pro praxi	246
	Přehled použitých zkratk	248
	Seznam obrázků	254
	Medailonky hlavních autorů	257
	Rejstřík	259